

decizii mai bune, regrete mai puține

Aprecieri pentru această carte

„Același Andy, remarcabil — accesibil tuturor celor care doresc să se schimbe, însă suficient de profund încât să te provoace și pe tine, care crezi că ai toate răspunsurile.“

—**MAX LUCADO**, pastor și autor
al unor cărți bestseller din lista *New York Times*

„Mi se pare că o decizie, cu cât este mai importantă, cu atât mai greu ne este s-o luăm. În mesajul lui extrem de util, Andy ne oferă îndrumarea de care avem nevoie și ne provoacă să răspundem întrebărilor care ne vor conduce la alegeri ce ne pot îmbunătăți semnificativ viața. Nu știu cum ești tu, dar viața mea este destul de complicată și fără confuzia pe care o aduce nesiguranța sau, mai rău, fără chinul regretelor. Această carte este nu doar un ghid util în luarea unor decizii mai bune — este un manual pentru viață, care cu siguranță va avea un impact pozitiv în viața ta.“

—**LYSA TERKEURST**, autoare a unor cărți bestseller
de pe listele *New York Times* și președinte a Proverbs 31 Ministries

„Andy este o voce în care am încredere de multă vreme. Unul dintre nenumăratele lucruri care-mi plac la el este acela că nu diluează adevărul, ci spune lucrurilor pe nume, cu bunătate și cu multă chibzuință. Este cartea potrivită la momentul potrivit.“

Avem de luat decizii importante, iar această carte ne va ajuta să ne punem întrebările corecte.“

—**BOB GOFF**, soțul Mariei, autor al unor cărți bestseller din listele *New York Times*, printre care *Dragostea acționează* și *Toți, întotdeauna*.

„Când eram copii, eram avertizați să nu ne strâmbăm, ca nu cumva să rămânem pentru totdeauna cu acea expresie pe fețele noastre. În cartea de față, Andy Stanley ne avertizează cu privire la ceva mult mai important decât să nu scoți limba la cineva sau să nu te încrunți. În paginile ei vei descoperi că timpul nu schimbă nimic — el nu face decât să te împingă să devii și mai mult așa cum ești acum. Persoana ta din viitor nu este decât o versiune exagerată a persoanei care ești în prezent. În cele din urmă, viața pe care o vei avea este viața pe care ți-o faci. Acum este momentul să schimbi alegerile pe care le faci cu unele care să îți asigure un viitor fără regrete. Iar autorul îți arată cum poți să faci lucrul acesta.“

—**LEVI LUSKO**, pastor la French Life Church și autor

„Andy Stanley lovește din nou! Această carte provocatoare, practică și antrenantă te va ajuta să iei decizii mai bune și să trăiești viața pe care o dorești cu adevărat. Dacă ești în căutarea unei cărți care mustește de înțelepciune, de învățături profunde și care este caracterizată de umorul lui Andy Stanley, atunci nu mai căuta în altă parte — aceasta este cartea pe care trebuie s-o citești! Nu știi cum aș putea s-o recomand suficient de mult!“

—**IAN MORGAN CRON**, autor, *The Road Back to You*

„În cartea de față, autorul prezintă perspective temeinic argumentate, împletite cu umor pentru a aduce claritate în privința deciziilor ce ne influențează viața și pe care toți trebuie să le luăm la un moment dat. Dacă te hotărăști să citești această carte acum, s-ar putea să ai parte de mai puține regrete mai târziu.“

—**MICHAEL JR.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

STANLEY, ANDY

decizii mai bune, regrete mai puține : 5 întrebări care te vor ajuta să afli în ce direcție s-o iei / Andy Stanley. - Oradea: Scriptum, 2022

ISBN 978-606-031-092-1

decizii
mai bune,
regrete
mai puține

— 5 —

ÎNTREBĂRI

CARE TE VOR AJUTA SĂ AFLI
ÎN CE DIRECȚIE S-O IEI

ANDY STANLEY

Editura Scriptum®
Oradea

De același autor,
la Editura Scriptum au mai apărut:

Decizii mai bune, regrete mai puține
Irezistibil

Originally published in U.S.A. under the title
Better Decisions, Fewer Regrets
© 2020, by Andy Stanley
Published by arrangement with The Zondervan Corporation L.L.C.,
a division of HarperCollins Christian Publishing, Inc.
All Rights Reserved.

Ediția în limba română, publicată cu permisiune, sub titlul
decizii mai bune, regrete mai puține
de Andy Stanley

© 2022 Editura Scriptum®
str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea - Bihor
Tel./Fax/Robot: 0259-457428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, citatele biblice folosite sunt preluate din NTR - Noua Traducere în Limba Română. Celelalte citate provin din traduceri ale Bibliei în limba engleză, după cum urmează: MSG - The Message, NCV - New Century Version, NLT - New Living Translation, NIV - New International Version, TLB - The Living Bible.

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.*

ISBN 978-606-031-092-1

Tiparul executat în U. E.

*Pentru Andrew, Garrett și Allie.
Sunt cât se poate de fericit
pentru calea pe care ați ales-o
și pentru poveștile pe care le scrieți.*

—TATA

Cuprins

<i>Introducere</i>	9
1. Mai mult decât o simplă decizie	15
2. Întrebarea legată de integritate: Sunt sincer cu mine... cu adevărat?	29
3. Întrebarea legată de moștenire: Ce poveste vreau să spun?	65
4. Întrebarea legată de conștiință: Există vreo tensiune care merită atenția mea?	103
5. Întrebarea legată de maturitate: Ce este mai înțelept să fac?	131
6. Întrebarea legată de relații: Ce-mi cere dragostea să fac?	163
<i>Concluzie</i>	189
<i>Anexă: Cele cinci întrebări</i>	197
<i>Mulțumiri</i>	199

Introducere

Tatăl meu avea un obicei îngrozitor. Cel puțin așa-l consideram eu. Nu-mi spunea ce să fac. Mai exact, nu-mi spunea ce să fac atunci când nu știam ce să fac și când *voiam* să-mi spună *ce credea* el că ar trebui să fac.

Este adevărat că în general copiilor nu le place ca părinții să le spună ce să facă. Și, de cele mai multe ori, așa simțeam și eu. Însă, în anumite situații, voiam ca el să-mi spună ce să fac. Dar nu o făcea. Ba mai mult, în loc să-mi răspundă la întrebări, îmi punea el alte întrebări. Întrebarea pe care mi-o adresa de obicei era următoarea: „Ce vei face când eu nu voi mai fi lângă tine ca să-ți spun ce să faci?“ Iar eu, de regulă, îi răspundeam: „Dar *ești* lângă mine, așa că spune-mi!“

Desigur că răspunsul lui nu însemna că nu-l interesează problema mea. Dimpotrivă. Mai târziu, se pare că am adoptat și eu aceeași strategie cu copiii mei... sau cel puțin am încercat. Poate că într-o zi și ei vor scrie o carte despre acest lucru.

Întrebarea pe care mi-o punea de obicei nu era singura.

decizii mai bune, regrete mai puține

În timpul gimnaziului și al liceului, arsenalul lui de întrebări includea una pe care o vom discuta mai târziu: *Ce este mai înțelept să fac?* Adolescent fiind, această întrebare enervantă excludea de regulă majoritatea opțiunilor plăcute mie. Însă, atunci când am ales să nu fac acele lucruri, am putut evita apariția unor regrete inutile mai târziu.

Ceea ce nu apreciam atunci, dar apreciez acum, este *de ce*. De ce toate acele întrebări? De ce nu-mi spunea direct ce considera că ar trebui să fac? Motivul era unul simplu. Mă învăța cum să iau decizii. Decizii bune. Și a început devreme. Poate prea devreme. Însă, spre lauda lui și binele meu, a început când riscurile erau mici.

Și probabil fără să-și dea seama, tata mă mai învăța ceva. Acest ceva este esența acestei cărți. Punându-mi întrebări în loc să-mi spună ce să fac, tata m-a ajutat să fac o legătură importantă. O legătură pe care mulți oameni nu o fac niciodată. M-a ajutat să fac legătura dintre întrebările *bune* și deciziile *bune*. Și, dacă ar fi să fac unele mici dezvăluiri, el m-a învățat să fac legătura dintre întrebările *bune* puse la momentul *potrivit*, acele întrebări care te provoacă să *gândești*, și luarea unor decizii bune. Simplu spus:

Întrebările bune duc la *decizii* mai bune.

Iar deciziile mai bune duc la regrete mai puține.

Din acest motiv, după ce cineva realizează că a luat o decizie greșită, va spune ceva de genul: „Ar fi trebuit să pun mai multe întrebări.“ De ce? Pentru că intuitiv noi știm că, cu cât punem mai multe întrebări, cu atât mai multe informații dobândim,

ceea ce duce la o înțelegere mai bună a situației și, mai apoi, la decizii mai bune. Să ne oprim însă pentru a ne gândi la o listă de întrebări posibil tulburătoare nu este nici ușor, nici intuitiv.

Adevărul este că cei mai mulți dintre noi ne *opunem* întrebărilor nedorite atunci când trebuie să luăm o decizie. În momentul respectiv ne simțim ca și cum am fi *interogați* mai degrabă, și nu ca și cum ni s-ar pune o *întrebare*. Mare diferență. Când le confundăm pe cele două, începem să ne apărăm, iar capacitatea noastră de a mai primi informații scade. Ne este practic imposibil să dobândim informații noi sau o înțelegere nouă când suntem convinși că judecata noastră este pusă la îndoială. Iar acest lucru este adevărat mai ales în cazul deciziilor personale. Doar sunt personale! Cu alte cuvinte, nu sunt treaba nimănu.

Să fim sinceri însă.

Nu ai luat niciodată o decizie *personală* care să nu devină treaba cuiva. Deciziile personale au aproape întotdeauna impact asupra *altor* persoane. Așa-i? Orice decizie pe care o luăm are impact asupra cuiva din mediul nostru, începând cu cei mai apropiați nouă. Este foarte adevărat că întrebările *bine* puse la momentul *potrivit*, acele întrebări care te provoacă să *gândești*, duc la luarea unor decizii bune și, prin urmare, la regrete mai puține.

Clay Christensen, profesor la Harvard Business School, spune: „Întrebările sunt acele locuri din mintea ta unde încap răspunsurile. Dacă nu ai pus întrebări, răspunsurile nu au unde să se ducă. Se lovesc de mintea ta și ricoșează. Trebuie să pui întrebarea – trebuie să vrei să știi – ca să deschizi acel loc în care să pătrundă răspunsul.“

decizii mai bune, regrete mai puține

FIRIMITURI

Consilierii buni înțeleg acest lucru. Consilierii înțeleg că noi, humanoizii, avem o aplecare mai mare spre deciziile pe care *le luăm noi*, decât spre sfaturile care *ni se dau*. De aceea, consilierii împrăștie cu mare minuțiozitate firimituri pe cărarea noastră, cu scopul de a ne conduce spre a lua propriile noastre decizii bune. Iar aceste firimituri sunt... ai ghicit... întrebările *bine* puse la momentul *potrivit*, acele întrebări care te provoacă să *gândești*.

Dar...

Cum ar fi dacă ai ști dinainte care sunt aceste întrebări?

Cum ar fi dacă ai avea o listă de întrebări pe care *să ți le pui* atunci când ai de luat decizii importante? Imaginează-ți câți bani ai economisi sărind peste toate acele vizite la consilier!

Glumesc.

Într-un fel.

Acum, serios vorbind, imaginează-ți cum ar fi să ai o listă de întrebări care să fie ca un fel de grilă sau filtru prin care să-ți evaluezi opțiunile. Dacă cumva ideea de a avea o astfel de grilă pentru luarea deciziilor ți se pare ciudată, nu ar trebui să fie așa. Pentru că deja ai una. Și o folosești în fiecare zi. Doar că nu ești conștient de ea. De fiecare dată când iei o decizie, în mod inconștient tu-ți pui următoarele întrebări:

- Mă va face acest lucru fericit?
- Mă voi bucura?
- Mă va răni?
- Va răni pe altcineva?
- Va afla cineva?

Introducere

În timp ce unele întrebări pe care ni le punem în mod intuitiv ne sunt de ajutor, altele nu sunt, mai ales primele două. Aceste două întrebări sunt ingredientele-cheie ale rețetei regretelor.

Cunoști această rețetă?

Da. Cu toții o cunoaștem.

Scopul meu atunci când am scris această carte a fost să-ți ofer întrebările înainte de a avea nevoie de ele. Nu *toate* întrebările. Dar sunt convins că cinci întrebări te vor ajuta să iei decizii mai bune și să ai regrete mai puține.

Vreau să adaug *cinci întrebări* la arsenalul nostru obișnuit de întrebări. Cinci întrebări pe care să ți le pui de fiecare dată când ai de luat o decizie care implică consecințe de orice fel. Aceste întrebări sunt atât de simple încât, atunci când le vei vedea, s-ar putea să te întrebi dacă mai e nevoie să termini de citit această carte.

Asta rămâne la latitudinea ta.

Însă, înainte de a căuta bonul pentru a o returna, gândește-te la următorul lucru:

Nu există neapărat o legătură între *a ști* și *a face*.

Ar trebui să fie. Dar nu este. A ști aceste întrebări și a te opri ca să ți le pui sunt două lucruri complet diferite. Și, deși nu ne-am întâlnit niciodată, pot să-ți spun sigur un lucru. Dezvoltarea obiceiului de a te opri și de a-ți adresa aceste cinci întrebări *va rezulta în decizii mai bune și regrete mai puține*. Așa că sper că vei alege să termini de citit cartea. Trag nădejde că aceste cinci întrebări îți vor informa conștiința și în acest fel vor deveni adevărate ajutoare în procesul luării deciziilor.

decizii mai bune, regrete mai puține

Iată care sunt întrebările:

Întrebarea legată de integritate: *Sunt sincer cu mine... cu adevărat?*

Întrebarea legată de ce lași în urmă: *Ce poveste vreau să spun?*

Întrebarea legată de conștiință: *Există vreo tensiune care merită atenția mea?*

Întrebarea legată de maturitate: *Ce este mai înțelept să fac?*

Întrebarea legată de relații: *Ce-mi cere dragostea să fac?*

În capitolele următoare, de la doi la șase, vom aprofunda și vom analiza fiecare dintre aceste cinci întrebări. Dar, mai întâi, trebuie să subliniez un lucru extrem de important și foarte ușor de trecut cu vederea, și anume relația dintre *deciziile* tale și *viitorul* tău.

— Capitolul 1 —

Mai mult decât o simplă decizie

Viața presupune luarea unor decizii. În fiecare zi. De mai multe ori pe zi. Uneori știm foarte sigur ce să alegem. Alteori suntem nesiguri. Unii dintre noi ne hotărâm rapid. Alții (inclusiv eu) nu obținem niciodată suficiente informații ca să ne putem decide. Dar, până la urmă, suntem unde suntem datorită deciziilor pe care le-am luat. Viitorul nostru va fi determinat și de deciziile pe care le luăm.

Deciziile tale... alături de răspunsurile tale la deciziile altor persoane, care și ele sunt decizii... sunt probabil singurele lucruri pe care le poți controla în viață, ceea ce înseamnă că deciziile tale sunt *modul în care-ți poți controla viața*. Deciziile sunt volanul tău. Maneta ta. Tastatura ta. Ceea ce înseamnă că... și acest lucru este foarte important: Deciziile tale vor scrie povestea ta.

Povestea vieții tale.

Fiecare decizie devine o parte permanentă a poveștii fiecăruia dintre noi. Dacă așa stau lucrurile, ar trebui să ne

decizii mai bune, regrete mai puține

oprim la fiecare intersecție în care trebuie să luăm o decizie și să ne gândim la *povestea pe care vrem s-o lăsăm în urmă*. Sau, și mai convingător, ar trebui să ne gândim la ce poveste vrem să se spună despre noi. Vestea bună este că tu ești cel care hotărăște. Tu hotărăști cu fiecare decizie pe care o iei, pentru că tu scrii povestea vieții tale... decizie după decizie.

Deciziile noastre determină direcția și calitatea vieții pe care o trăim. Deciziile tale au făurit direcția și calitatea vieții tale până în acest moment – atât cele bune, cât și... cele mai puțin bune. Ești unde ești în mare parte datorită deciziilor pe care *le-ai luat*.

Așa că, da, e vina ta.

Am hotărât că e mai bine să clarificăm acest lucru încă de la început.

Însă am și vești bune. În urma deciziilor tale nu au rezultat doar regrete și dezamăgiri. Ci și cele mai mari bucurii și realizări. Morala: indiferent care a fost sau este situația ta acum, tu ești responsabil în ceea ce *te* privește. Tu scrii povestea vieții tale.

Dacă ești ca majoritatea oamenilor, probabil că ți-ai dori să poți să te întorci în timp și să poți anula unele dintre deciziile tale – deciziile care au condus la capitole din viața ta pe care ți-ai dori să nu le fi trăit. Sau să nu le mai trăiești. Probabil că ai ieșit dintr-o astfel de perioadă din viața ta hotărât să iei decizii mai bune pe viitor. Și poate că ai făcut-o. Dar, deși pare ciudat, majoritatea oamenilor nu fac acest lucru.

Cei mai mulți dintre oameni nu învață din deciziile lor greșite deoarece sunt convingși că alții sunt de vină pentru ele. Așadar, ei cred că atât timp cât se feresc de aceste persoane numite „alții“, ei nu trebuie să schimbe nimic. Probabil știi